

въстания в земите на южните славяни под чужда власт се коментира нашироко и с тревога в периодичния печат и в дипломатическата кореспонденция, разбира се, най-вече във Виена и Цариград както и в сръбските, и черногорските вестници и общественост.

Така че П.Хитов, винаги интересуващ се от подобен род събития, можел лесно да научи за брожението в по-голямата част от южнославянските области. Още от избухването на френско-пруската война той следял военния сблъсък между двете съседни и съперничаещи си държави и си изработва собствено мнение какви последици ще има той за великите сили и за южнославянските народи и държави. И именно с тях аргументира пред Левски в разискваното свое писмо от юни 1871 г. благоприятните условия за едно българско и други въстания и необходимостта от споразумение и едновременни действия на българите със съседните и родствените им народи.⁴⁴

Натрупваните недоразумения поради непълна или едностранчива осведоменост не са само между Левски и Хитов, шестват неизменно и трайно и в историческата, и в публицистичната литература. А думите, с които войводата предава съобщенията, констатациите, мотивите и мненията, са толкова недвусмислени, независимо от неумелите му фрази, че ако ги четем и интерпретираме непредубедено, можем да направим тъкмо противоположни на господстващите заключения.

Всъщност още в първото изречение на писмото си П.Хитов ясно заявява своите заключения от ситуацията в Европа вследствие на войната. При това се обръща не само към Левски, но към ръководството на БРЦК, което също обикновено се отминава неоснователно. "Братя и господа - започва той. - Принудева ма денесно(то) општ(о) положение у Европа да ви питам за моето мнение дали е умест(н)о. Ас мисла чи е време и ния да пот(ъ)рсим нашо праву от наште господари..." И понататък на няколко пъти войводата подчертава, че очаква мнението на съмишлениците, т.е. на ръководството на БРЦК, по повдигнатите от него въпроси за новите важни моменти в международната политика и за предварителните си преговори за сътрудничество и че ще пристъпи към изпълнение на плановете си за въстание, ако получи одобрението на Левски и другите "братя и господа".

Ето и няколко от тези фрази, които правят явно, че П.Хитов не е започнал нещо самоволно, а осведомява революционната организация за свои идеи, които ще осъществи само при условие, че те бъдат одобрени и подкрепени от революционната организация, т.е. съгласно правилата, възприети от БРЦК: "Ас ви мола [за] отговор... Ето приносания писмото ми ще ви разкажи за много работи и ще види ти дали е тай или не. А ще ви мола да ми отговорити или опалномоштити некой от вас да доди да са споразумейми и да говориме подробно за сичко."⁴⁵

Следователно в разглеждания случай, както и по други поводи, П.Хитов не само не смята да действа и не действа отделно, несъгласувано и противоположно на революционната организация, но търси и предлага на ръководството ѝ няколко възможни варианта, за да го информира, да обсъди заедно с него и да постигне предварителна договорка с представителите му по основни въпроси на народното